

maal. Og jeg tager ikke fejl, naar jeg gaar ud fra, at nogle af Fæsterne vil føle det som en ikke ringe Skuffelse, at vi er nødsagede til at forandre denne Bestemmelse, som har været til Stede i alle de Lovforslag, Ministeren har fremsat. Til Gengæld for, at denne Bestemmelse i § 3 er blevet forandret, har vi foreslaaet indsat en ny Bestemmelse i § 3, som jeg for mit Vedkommende lægger en ikke ringe Vægt paa. Det er Bestemmelsen i § 3, 3die Stykke, der fastslaar, at herefter kan ingen af disse Ejendomme, af disse Gaarde, som Godsejerne har faaet fri Raadighed over, nedlægges, de skal bevares som selvstændige Landbrug. Ved Hjælp af denne Bestemmelse vil det ganske sikkert lykkes at bevare et ikke ringe Antal Landbrug, saaledes at de ikke forsvinder, som saa mange andre Bøndergaarde har gjort. Jeg betragter dette som et stort Fremskridt ved Lovforslaget. Jeg tvivler naturligvis ikke paa, at Godsejerne vil betragte det som et Tilbage-skridt.

Jeg skal derefter sige et Par Ord om Bestemmelserne i § 6, der omhandler Vurderingen af Ejendomme. I Lovforslaget, saaledes som det blev fremsat af Ministeren, hed det, at Ejendommene skulde vurderes til deres Værdi i Handel og Vandel under normale Forhold. Men dette, at vurdere en Ejendom nu for Tiden til dens Værdi under normale Forhold, turde vist være et uhyre vanskeligt, for ikke at sige umuligt Arbejde. Thi hvorledes skal man overhovedet nu kunne bedømme, hvad der kan siges at være normale Forhold? Det er ganske umuligt. Ingen ved, hvorledes de normale Forhold vilde have været her i Landet, hvis Verdenskrigen ikke var kommet. Derfor har Udvalget fundet denne Bestemmelse uheldig, og i Stedet derfor foreslaar Flertallet, at Ejendommene skal vurderes saaledes, at den nuværende Ejendomsskyld lægges til Grund ved Vurderingen; men det tilføjes, at en Ejendoms Værdi som Regel ikke vil kunne sættes højere, end den sidste Vurdering til Ejendomsskyld udviser, og ikke lavere end Gennemsnittet af de to sidste Ejendomsskyldvurderinger. Vi tror, at denne Regel her er bedre og langt at foretrække frem for de Bestemmelser, der fandtes i Forslaget, som det blev fremsat fra Ministerens Side.

I § 7 foreslaar vi en enkelt Ændring, der gaar ud paa, at Kapitelstaksterne for Aarene 1890—1913 skal lægges til Grund ved Beregningen af de aarlige Ydelser i

Stedet for, som Forslaget siger, at de sidste 24 Aars Kapitelstakst skal lægges til Grund. Naar Flertallet foreslaar dette, er det, fordi det mener, at det ikke vilde være rigtigt og forsvarligt at lade de sidste 5—6 Aars høje Priser faa Indflydelse paa Fastsættelsen af de Ydelser, her er Tale om. Hvis Forslaget var blevet gennemført i 1916, vilde der ikke have kunnet opstaa videre Ulemper ved at beholde de sidste 24 Aars Kapitelstakster til disse Beregninger, thi saa vilde Udskydelsen af de to højeste Aars Takster have fjernet Krigspriserne ved denne Beregning. Nu har vi imidlertid haft Krigspriser i saa mange Aar, at dette at udskyde de to højeste og de to laveste Takster ikke vilde kunne fjerne den Urimelighed, som derved vilde fremkomme.

I § 12 foreslaas der den Forandring, at 2 af Kommissionens Medlemmer skal vælges af Amtsraadene i Stedet for, som Regeringens Forslag gik ud paa, at den ene skulde vælges af Godsejerne, den anden af Fæsterne. Vi tror, at det er nok saa rigtigt, at disse Valg finder Sted saaledes, at Amtsraadene foretager dem, fremfor at Medlemmerne vælges paa den af Ministeren foreslaaede Maade. Der vil nemlig derved let kunne opstaa forskellige Vanskeligheder, som undgaas, naar Amtsraadene foretager disse Valg.

Jeg kommer derefter til at omtale enkelte Bestemmelser i Forslaget vedrørende Brugen af Huse paa Landet, og jeg skal da først sige et Par Ord om Bestemmelsen i § 17, der gaar ud paa, at der nedsættes 3 Kommissioner, en for Sjællands og Lolland-Falsters Stifter, en for Fyns Stift og en for Jylland, som skal afgøre de Tvivlsspørgsmaal, der kan opstaa, naar dette Forslag er gennemført. Der har i Udvalget været, jeg tør vel nok sige mest Stemning for, om vi helt havde kunnet undgaa at vælge Kommissioner eller Nævn i dette Tilfælde. Imidlertid har den højtærede Landbrugsminister stærkt fremhævet, at det vilde være uoverkommeligt for Ministeriet, hvis alle de Afgørelser, der her kunde ventes, skulde lægges ind derunder, og Ministeren har derfor meget stærkt anbefalet, at man nedsatte disse Kommissioner. Oprindeligt gik Ministerens Forslag ud paa, at der skulde nedsættes en Kommission i hvert Amt. Dette fandt vi dog var at drive det lidt for vidt med Kommissioner, og vi er derfor for Flertallets Vedkommende blevet enige om at foreslaa, at der nedsættes disse 3 Kommissioner,